Ner 195. **ROK 1836.** **PIĄTEK 26 SIERPNIA.**

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10. miesięczne złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Cezaryusza Wyz.

IMIONA SŁAWIANSKIE.
Jutro Włastymir.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
7	27" 5''' 127	† 12, 1	4,''' 27	Pn. Zachodni mocny	Pochmurno	Deszcz
25 12	6, 203	† 11, 4	4, 36	Zachodni słaby	„	
3	6, 256	† 12, 9	3, 23	Pn. Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	
9	6, 529	† 10, 1	2, 88	„ „	Pogoda	

Część Urzędowa.

Prawnie zajęte ruchomości iako to; stolarszczyzna, łyżki srebrne, naczynia miedziane, żelazne, porcelanowe, i szklane, będą dnia 30 sierpnia r. 1836 o god: 10 zrana w sukiennicach miasta Krakowa za grubą srebrną monetę, publicznie sprzedane.

Dnia 22 Sierpnia 1836 r.

Dziarkowski. kom. sąd.

Dnia 30 Sierpnia b. r. o god: 10. rannéj w gmachu sukiennicach licytacya publiczna odbędzie się, w exekucyi sądowéj, za gotową zapłatę w monecie srebrnéj courant, zegarów, luster, komod, szaf, zwierciadeł, kanap, stołków, porcelany, i innych.

Kraków d. 22 Sierpnia 1836. r.

Skorczyński. kom. sąd.

Dnia 30 Sierpnia 1836. r. o god. 10 rannéj w gmachu sukiennicach w Krakowie, sprzedaż w exekucyi sądowéj publiczna odbędzie się, zaraz za gotową zapłatę w monecie srebrnéj courant, komod, stołków, szaf, biórka, łóżek, sukien kobiecych, obrazów, stołków, kanap, i innych.

Kraków dnia 19 Sierpnia 1836.

Skorczyński. kom. sąd.

— *Z Warszawy*

Kommissya, wyznaczona do rozpoznawania praw byłych wojskowych polskich wszelkiego stopnia, niemniéj pozostałych po tychże wdów i sierot, do pensyów lub wsparcia dożywotniego.

(Dokończenie.)

6 Wojskowi wszelkiego stopnia powyżéj w punktach 1 i 3 wymienieni, którzyby, z powodu kalectwa lub słabości nie z ich winy pochodzących, żądali stósownie do urządzeń przed rokoszem istniejących, wyznaczenia im pensyi emerytalnéj, lub odstawkowéj, obowiązani będą złożyć, świadectwo rady ogólnéj lekarskiéj w królestwie, udowodniające rodzaj ich słabości, przyczyny tychże, niemniéj skutki, jakie słabości takowe za sobą pociągają.

7 Wdowy i sieroty, któreby na zasadzie artykółów, 23, 26, 27, 28, 29, 31 i 32, przepisów przez Najjaśniéjszego Cesarza jmci w

dniu 25 czerwca (7 lipca) r. b. zatwierdzonych, i przez pisma publiczne ogłoszonych, żądały pensyi lub wsparcia dożywotniego, mają prócz dowodów w punkcie 1 wymienionych, a sprawowanie się ich mężów lub ojców, w czasie rokoszu wykazujących, złożyć następujące:

a) Akt małżeństwa zmarłego ojca lub męża;

b) Akt zejścia tegoż;

c) Metryki urodzenia sierot;

d) Swiadectwo zostawania sierot przy życiu przez władze miejscowe wydane, a przez kommissarza obwodowego potwierdzone.

Nadto, wdowa dla udowodnienia praw własnych do pensyi, ma złożyć:

e) Swiadectwo dowódzcy pod którego rozkazami mąż zostawał, lub świadectwo właściwéj władzy, w obrębie urzędowania któréj jest zamieszkałą. Swiadectwo to wykazywać ma, że nie była rozwiedzioną i że nie opuściła wspólnego mieszkania, bądź to samowolnie, bądź w skutku prawnéj separacyi.

Prócz dowobów powyżéj wskazanych, wdowy oficerów lub urzędników wojskowych, którzy nieopłacając składki do stowarzyszenia emerytalnego, mieli prawo tylko do pensyi odstawkowéj, jakoteż wdowy po podoficerach i żołnierzach, złożyć mają:

f) Metrykę chrztu lub akt urodzenia:

g) Swiadectwo rady ogólnéj lekarskiéj królestwa, lecz tylko wrazie gdyby wdowa w czasie zejścia męża niemiała 40 lat wieku i 20 lat małżeńskiego pożycia, a niemocą lub nieuleczoną słabością, czyniącą ją niezdatną do pracy, dotkniętą była.

Nakoniec co do synów pozostałych po zmarłych wojskowych, a powyżej pod lit. *c*, *d*, wymienionych, mianowicie co do tych którzy w czasie powstania wyszli z wieku dziecinnego, złożone być mają świadectwa przekonywające, że ciż synowie nie służyli w wojsku powstańców, i że żadnego w rokoszu nie mieli udziału.

Swiadectwo to, przez władze wojskowe wydane, a przez kommissyę wojewódzką i naczelnika wojennego zatwierdzone, wykazywać powinno z dokładnością, miejsce zamieszkania synów w ciągu rokoszu; czyli ciż znajdowali się przy swych rodzicach, czém się trudnili i jakie ich było podówczas sprawowanie się.

8. Gdy niektóre z dowodów powyżéj w punktach 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7, wymienionych, złożone już zostały przy prośbach, poprzednio o pensye lub wsparcie 3 letnie, albo w innym jakowym przedmiocie zaniesionych, i gdy z tego powodu, osoby których się to dotyczyć może, niebyłyby może obecnie w stanie złożenia na nowo takowych, przeto dosyć będzie, jeżeli osoby w tym przypadku znajdujące się, w podaniach swoich wymieniają, datę prośby do któréj dowody dołączone zostały; jakiego one były rodzaju, i do jakiéj władzy prośba zaniesioną została.

Kommissya rozpoznawcza zawiadomiając osoby interessowane o sposobie, w jakim podania swoje w powyższym przedmiocie czynić mają, oraz jakie dowody do takowych dołączane być winny, oświadcza, iż rychłe udzielenie im pensyi lub wsparcia dożywotniego, do których okażą się mieć prawo, zależeć będzie od pośpiechu, z jakim podania swe i wskazane powyżéj dowody, w kommissyi rozpoznawczéj złożą, i od dokładności z jaką przepisy w niniéjszem obwieszczeniu zawarte przy nich zachowane zostaną. — W Warszawie dnia 6 (18) sierpnia r. 1836. Prezydujący w kommissyi, Jenerał-adjutant *Rautenstrauch*. G. C. W.

— *Z Londynu 15 Sierpnia.* —

Przed końcem miesiąca sierpnia parlament ma być odroczony; dla tego izby miewają wspólne zgromadzenia, ażeby się znosić względem ważniejszych bilów. Dotąd jednak środek ten nie doprowadził do żadnego celu; gdyż izba wyższa i tu opiera się wszelkim reformom, a tak obrady kończą się na niczém.

Pan John Mac Adam umarł w Szkocyi, wzniósłszy sobie wszędzie po drogach kamienne pomniki.

gazety francuzkie wyprawiły go do Paryża.

Muzeum brytańskie nabyło biblię Karola Wielkiego na licytacyi, za 750 funt. szterl.

Księgarz Bentleg zapowiedział blizkie wyjście z pod prasy pamiętników Nathana Rothschilda.

Dziś zgromadzili się członkowie parlamentu, wielu wyższych oficerów i bankierów dla naradzenia się względem obecnego stanu w Hiszpanii.

Korrespondenci Madrytcy zgadzają się w swoich doniesieniach na to że ministerium pana Isturiz upaść musi. Królowa nie przybywa do Madrytu. Pan Isturiz niebezpiecznie zachorował: Badajoz, Coruna i Oviedo miały się oświadczyć za konstytucyą z 1812, a cała Andaluzya i Aragonia przyjęły ją z największym zapałem.

Courier donosi za rzecz pewną że Francya wysela 30,000 korpus do Hiszpanii dla poparcia sprawy Krystyny. G. P. S.

— *Z Paryża 6 Sierpnia.* —

Mówią, że wdowa po Muracie, byłym królu neapolitańskim; otrzymała pozwolenie powrotu do Francyi i do Paryża, niepierwéj jednak jak po odjeździe teraźniejszego króla neapolitańskiego.

— *Dnia 12 Sierpnia.* —

Wczoraj był król neapolitański w towarzystwie całéj rodziny królewskiej, stryja swego xięcia Salerno, tudzież zprawującego interesa sycylijskie i jenerała Sebastyani, w Wersalu, gdzie zwiedził muzeum. W Trianon dany był obiad a wieczorem teatr.

Marszałek Maison ma się udać do Madrytu. Do marszałka Soult posłano sztafetę aby przybywał do Paryża.

Impartial zapewnia, że kieronek interesów w Londynie, po zmarłym Nathanie Rotschyldzie, obejmie Anzelm Rotszyld zięć tegoż, nie Karol Rotszyld jak z początku doniesiono.

Nowy rząd w Saragossie ogłosił pisemko p. t. »*Czyja w tem wina*? przytaczając w niém powody insurekcyjnego powstania. G. C. W.

— *Dnia 14 Sierpnia.* —

Sławny bankier Nathan Rotschild rozrządził swoim majątkiem jak następuje: Wdowa po nieboszczyku pobierać będzie rocznie 20,000 funt. szterl. oprócz tego należą do niéj prawem własności jego pałac i ed xiężnicki Amalii nabyty pałac, wszystkie meble, srebra i klejnoty. Każda z jego córek dostanie 120,000 funt. szterl., każdy brat jego żony po 1000 funt. szterl., a każda siostra jego żony po 500 funt. szterl. Oprócz tego otrzyma pan Cohen jako exekutor testamentu 10,000 funt. szterl. Cała zaś reszta jego ogromnego majątku, wyjąwszy kilka zapisów na dobroczynne instytuty, należy w równych częściach do jego 4 synów, którzy będą prowadzić czynności swego ojca pod firmą »Rothschild i synowie« w połączeniu z stryjecznemi domami na stałym lądzie.«

Wczoraj odbył się tu uroczysty pogrzeb para i vice-admirała margrabiego Sercey na smętarzu ojca Lachaise.

W skutek nadeszłéj do Tulonu wiadomości, że udało się Tahir baszy w Tunis wysadzić wojsko na ląd, gdy tym czasem admirał Hugon oczekiwał go w Trypolis, popłyną wszystkie okręty z tutejszego portu do Tunis, ażeby przeszkodzić wszelkiemu działaniu wojska tureckiego; oprócz tego wyprawiono gońca do posła francuzkiego w Stambule z poleceniem, aby oświadczył Sułtanowi, iż Francya uważa wylądowanie wojska tureckiego na teritorium tunetańskiém za wypowiadzenie wojny.

Od powrotu wojska do Oran, prowincya ta jest nieco zpokojniejszą: arabowie zaopatrują targi w żywność i nie myślą o wojnie dopóki nie przybędzie Abdel Kader który z niedobitkami swoich regularnych wojsk zostaje w okolicach Maskary.

Według prywatnych listów miasta, Sos, Alcanis, Caspe, Frague, Mequinença, Algesiras, Calutagud i Jaca ogłosiły konstytucyą z 1812 roku.

Dziennik *Phare* utrzymuje, że jenerał Cordowa zostaje na czele wojska, pomimo to że

Dnia 10 b. m. z Bordeaux odpłynął pierwszy oddział nowo zaciągniętych ochotników dla służby królowéj Krystyny.

W *Blaye* spekulanci giełdowi najęli młyn za 40 franków miesięcznie i urządzili go na telegraf, dla odbierania wcześniejszych wiadomości o kursach papierów hiszpańskich.

G. P. S.

— Z Madrytu 7 Sierpnia. —

Rząd odebrał wiadomość że Gomez znajduje się w Leon ciągle ścigany od jenerała Espartero; tudzież że miasto Kordowa ogłosiło się za konstytucyą z 1812 roku. G. P. S

ROZMAITOSCI.

W Orleanie znaleziono nie dawno pomiędzy starémi zabytkami ową sławną chorągiew, którą niegdyś w tém mieście, podczas processyi na cześć dziewicy Orleańskiéj obnoszono, a z którą szła może ona na czele zastępów przeciw najezdzcom.

W Amszterdamie nia dawno ulubiony artysta dramatyczny, przedstawiając rolę *Spiochaiły* w komedyi *Zamieszanie*, gdy w końcu sztuki zasypiając, mówi do publiczności: »Dobranoc, moi panowie!« został tknięty apolexyją, i w kilka minut zasnął na wieki!

Sławny oryjentalista Karol Wilkinz nie dawno umarł w Londynie.

Wielka i podziwienia godna robota około tunelu pod Tamizą postępuje zwolna, lecz stanowczo, tak że o jéj ukończeniu wątpić już nie można. Robotnicy pracują dniem i nocą, podzieleni są na trzy części, w każdéj po 112 ludzi, i odmieniają się co 8 godzin. W ciągu tych ośmiu godzin tylko po puł godziny mają wolnego spoczynku na jadło, które im na miejsce przynoszone bywa, Płacę pobierają bardzo znaczną, ta wynosi bowiem od 40 do 45 szyl. (25 do 27 zlr.) tygodniowo. Wapno do murowania najlepszego jest gatunku, bo na 100 beczkach zawiéra tylko jednę beczkę piasku, przezco nabiéra największéj twardości. W dwie godziny po wmurowaniu każdéj cegły, przychodzą nadzorcy i uderzają w nią 14 funtowym młotem; jeżeli zaś rysa powstanie, albo cegła z miéjsca się ruszy, zarez przywołują robotnika, i podług okoliczności karzą go pieniędzmi, lub odprawę mu dają. Przy takich środkach przezorności i wielkich trudnościach robota bardzo pomału postępuje. Inżynier ma się za szczęśliwego, jeżeli po 24 godzinnéj robocie sklepienie o 9 cali się posunie. Do téj chwili galeryja doprowadzoną została do 1,200 stóp, a téraz nawiększe w prowadzeniu jéj zachodzą trudności, albowiem robota idzie przez grunt miękki i piaszczysty i pod samym środkiem rzeki.

Podług wykazu pana O'Conella ma się znajdawać w Irlandyi 2,300 000 ludzi, którzy tylko li z saméj żyją jałmużny! R. L.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 24 do dnia 25 Sierpnia.

Vagner Karol, Slazka Izabella, Brygunti Wiktorya, Zakrzewska Katarzyna, Wasielewska Marya, Wieczorka Tekla, z Polski; Belli Antoni, Fischer, Zboinski Xawery hr, Przetocki Ludwik, Rudnicki Bronisław, por. ces. austr. Brzozowski Kom. cyr. z Galicyi; Jurek Izaak, Bonhgim Wilhelm, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Gaj Jakób, Srednicki Jan, Szuwalski, Adam, Kubiczek Jakób, Dobrzański Józef, do Polski; Wittgenstein xiąże, Trzecińska Anna, Cienkiewicz Jan, Belli Antoni, Stillfied bar., Bobrowski August hr., Szeliski Wincenty, Kaczyński Jan, Skrzyński Alexander, do Galicyi; Wojski Wilhelm, do Pruss.

Doniesienia.